

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ชำระบัญชี

กระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๒๐๒/๑๕๒๓ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดิน มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๒๑/๓๔๗๓ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงกระทรวงกลาโหม แจ้งว่า การที่ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีตามพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป พ.ศ. ๒๕๕๑ จะทำให้ขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบจึงไม่สอดคล้องกับมาตรา ๓๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาทบทวนพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป พ.ศ. ๒๕๕๑ และคำสั่งกระทรวงกลาโหม ที่ ๘๑๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป

กระทรวงกลาโหมจึงขอหารือว่าการแต่งตั้งผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การทอผ้า พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การแก้ว พ.ศ. ๒๕๕๓ จะสอดคล้องกับมาตรา ๓๑๒ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือไม่ เพียงไร หากไม่สอดคล้องแล้วจะต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขพระราชกฤษฎีกาทั้งสามฉบับดังกล่าวหรือไม่ ประการใด ทั้งนี้ เพื่อกระทรวงกลาโหมจะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมพระธรรมนูญ) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้วเห็นว่า มาตรา ๓๑๒^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้สำนักงาน

^๑ มาตรา ๓๑๒ การตรวจเงินแผ่นดิน ให้กระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระและเป็นกลาง

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกเก้าคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่น

คณะกรรมการตรวจสอบเงินแผ่นดินมีหน่วยธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระโดยมีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง หรือด้านอื่น

การตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นอิสระ ก็เพื่อป้องกันมิให้เกิดการใช้อำนาจจากองค์กรอื่นเข้าแทรกแซงหรือมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมุ่งหมายให้เกิดความสุจริตและถูกต้องในการปฏิบัติราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน การที่มาตรา ๕^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕^๓ แห่งพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การทอผ้า พ.ศ. ๒๕๔๑ และมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกายุบเลิกองค์การแก้ว พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้มีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าร่วมเป็นกรรมการผู้ชำระบัญชีขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป องค์การทอผ้า และองค์การแก้ว นั้น เป็นกรณีที่ประสงค์ให้การชำระบัญชีขององค์การทั้งสามแห่งดำเนินการโดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดยเฉพาะผู้ชำระบัญชีจะต้องมีอิสระในการชำระบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีผลให้การชำระบัญชีเป็นไปอย่างสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพเท่านั้น การแต่งตั้งผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดการใช้อำนาจจากองค์กรอื่นเข้าแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงิน

ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธาน กรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

กรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหาและการเลือก และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

การกำหนดคุณสมบัติและวิธีการเลือกบุคคลซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จะต้องเป็นไปเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและความซื่อสัตย์สุจริต และเพื่อให้ได้หลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว

๒ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งบุคคลขึ้นคณะหนึ่งจำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนสำนักงานงบประมาณ

ให้คณะกรรมการผู้ชำระบัญชีดำเนินการชำระบัญชีกิจการองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปโดยมิชักช้า

๓ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งบุคคลขึ้นคณะหนึ่งจำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีขององค์การทอผ้า ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนสำนักงานงบประมาณ

ให้คณะกรรมการผู้ชำระบัญชีดำเนินการชำระบัญชีกิจการองค์การทอผ้าโดยมิชักช้า

๔ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งบุคคลขึ้นคณะหนึ่งจำนวนไม่เกินเจ็ดคนเป็นคณะกรรมการผู้ชำระบัญชีขององค์การแก้ว ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและผู้แทนสำนักงานงบประมาณ

ให้คณะกรรมการผู้ชำระบัญชีดำเนินการชำระบัญชีกิจการองค์การแก้วโดยมิชักช้า

แผ่นดินในการตรวจสอบและรับรองผลของการชำระบัญชีขององค์การทั้งสามแห่ง และได้มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแต่อย่างใด ทั้งการแต่งตั้งผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าวเป็นการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการคนหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ คนเท่านั้น การชำระบัญชีและการจัดทำงบดุลย่อมเป็นไปตามมติของคณะบุคคลดังกล่าว และไม่อาจถือว่ามีผลผูกพันต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแต่ประการใด

อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่าการไปทำหน้าที่ดังกล่าวของเจ้าหน้าที่อาจก่อให้เกิดประโยชน์ขัดกัน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจะกำหนดเป็นนโยบายเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไปปฏิบัติหน้าที่ทำนองดังกล่าว ก็ย่อมเป็นอำนาจหรือดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่จะกระทำได้ และเมื่อได้กำหนดเป็นนโยบายเช่นนั้นแล้ว สมควรแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อจะได้ไม่เสนอกฎหมายหรือตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้แทนของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องไปทำหน้าที่อื่นเป็นการฝ่าฝืนนโยบายที่กำหนดไว้

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๔๓